

Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb zostáva k rúškam skeptické a neodporúča povinné nosenie respirátorov

22. februára 2021 ✝ **Krátko správy**

Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) zverejnilo 15. februára dokument, ktorý je venovaný účinnosti rúšok a respirátorov pri bránení šíreniu infekcie SARS-CoV-2 a ktorým modifikuje svoj predchádzajúci dokument z 9. apríla 2020.

Pripomeňme si, čo v ňom vtedy táto hlavná európska zdravotnícka autorita tvrdila:

„Na základe nedostatočných dôkazov nebolo dosiaľ odporúčané, aby osoby, ktoré nie sú choré alebo ktoré neposkytujú starostlivosť pacientovi, nosili masku na zníženie prenosu chrípky alebo ochorenia Covid-19. ... K dispozícii nie sú dôkazy o tom, že nezdavotnícke tvárové masky alebo iná ochrana tváre sú účinným prostriedkom ochrany dýchacích ciest nositeľa masky. Celkovo sa preukázalo, že rôzne nezdavotnícke tvárové masky majú veľmi nízku filtrovaciu účinnosť (2 – 38 %). [21]

V jednej štúdii boli bavlnené chirurgické masky spojené s vyšším rizikom preniknutia mikroorganizmov a ILI v porovnaní s podmienkami bez používania masky. [5] K dispozícii sú obmedzené nepriame dôkazy o tom, že nezdavotnícke tvárové masky vyrobené z rôznych materiálov môžu znížiť uvoľňovanie kvapôčok z dýchacích ciest vznikajúcich pri kašľaní do prostredia, ale z dostupných dôkazov vyplýva, že nezdavotnícke tvárové masky sú menej účinné ako prostriedok na kontrolu zdroja než zdavotnícke masky. [22] Nie sú stanovené žiadne normy pre svojpomocne vyrobené nezdavotnícke tvárové masky. Jednou z výhod nezdavotníckych tvárových masiek vyrobených z plátna alebo iných textílií je, že sa dajú ľahko vyrobiť, môžu sa prať a používať opakovane...

Treba zdôrazniť, že používanie tvárových masiek v komunite sa má považovať len za doplňujúce opatrenie a nie za náhradu hlavných preventívnych opatrení, ktoré sa odporúčajú na zníženie prenosu infekcie v komunite vrátane fyzického odstupu, pobytu v domácom prostredí v prípade choroby, práce z domu, ak je to možné, respiračnej etikety, dôkladnej hygieny rúk a vyhýbania sa dotykcom tváre, nosa, očí a úst...

S používaním tvárových masiek v komunite súvisia tri dôležité upozornenia:

- Je potrebné zabezpečiť, aby sa šetrili zdavotnícke tvárové masky (a respirátory) a aby ich prednostne používali poskytovatelia zdavotnej starostlivosti, najmä vzhľadom na súčasný nedostatok respiračných osobných ochranných pomôcok hlásený v krajinách EÚ/EHP.
- Používanie tvárových masiek môže poskytovať falošný pocit bezpečnosti, čo vedie k suboptimálnemu fyzickému odstupu, nedostatočnej respiračnej etikete a hygieny rúk – a dokonca k tomu, že choré osoby neostávajú doma.

– Existuje riziko, že nesprávne odstránenie tvárovej masky, manipulácia s kontaminovanou tvárovou maskou alebo zvýšený sklon dotýkať sa tváre počas nosenia tvárovej masky zdravými osobami by v podstate mohli zvýšiť riziko prenosu infekcie.“

Na prekvapenie všetkých, ktorí o účinnosti rúšok nepochybujú a ich nenosenie trestajú pokutami, aj po takmer ročnom vývoji a tlaku na udržanie čo najprísnejších noriem, zostáva stanovisko ECDC prekvapivo rezervované. Uvádza, že kým u bežnej chrípky sa účinnosť rúšok nikdy nepreukázala, v prípade šírenia infekcie SARS-CoV-2 áno, avšak len „mierne“. Ďalej sa v dokumente hovorí, že: „dôkazov účinnosti nemedicínskych rúšok a respirátorov veľa nie je a navyše nie sú isté.“ K zaujatiu definitívneho stanoviska vraj budú potrebné ďalšie vysoko kvalitné štúdie.

Za pozornosť tiež stojí, že stanovisko ECDC výslovne neodporúča povinné nosenie respirátorov, lebo prinajmenšom tam, kde neprebíha komunitné šírenie, prevažujú potenciálne negatívne zdravotné účinky nad benefitmi.

MS

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/covid-19-face-masks-community-first-update.pdf>

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/europske-centrum-pre-prevenciu-a-kontrolu-chorob-zostava-k-ruskam-skepticke-a-neodporuca-povinne-nosenie-respiratorov/>